

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupený Mgr. Milanem Musilem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 4. 2017, č. j. 43 Az 14/2016 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Milanu Musilovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 3. 2016, č. j. OAM-219/ZA-ZA11-ZA04-2016, žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), a řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 13. 4. 2017, č. j. 43 Az 14/2016 – 57. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítal, že důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je jeho dezerte ze sovětské armády v roce 1991, k níž jej motivovalo vyhrožování ze strany příslušníků KGB a za niž byl v nepřítomnosti odsouzen k trestu odnětí svobody. Žalovaný měl podle jeho názoru aplikovat § 11a odst. 4 zákona o azylu a druhou žádost stěžovatele posoudit z důvodů hodných zvláštního zřetele jako přípustnou. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného však nevyplývá, že by tuto možnost vůbec zvažoval. Bezpečnostní situace v Rusku se navíc vyvíjí velice dynamicky, a proto bylo na místě zvážit alespoň možnost udělení doplňkové ochrany. Žalovaný rovněž pochybil, pokud neposoudil možnost udělení humanitárního azylu. Rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného jsou navíc z pohledu stěžovatele nepřezkoumatelné, neboť jeho žádost nebyla meritorně projednána, ač k tomu byly splněny zákonem předpokládané podmínky. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] Ze správního spisu vyplývá, že dne 10. 1. 2011 podal stěžovatel první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod podání žádosti uvedl snahu zajistit si možnost legálně pobývat na území České republiky. Dále uvedl, že byl vojákem bývalé sovětské armády, z které na území Německa dezertoval. V Rusku byl z toho důvodu odsouzen, a proto se tam nemůže vrátit. Rovněž uvedl, že je osobou bez státní příslušnosti. Dne 24. 4. 2014 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. OAM-10/ZA-ZA06-ZA04-2011, jímž rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 5. 2014. Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, který ji zamítl rozsudkem ze dne 13. 2. 2015, č. j. 32 Az 20/2014 – 31.

[9] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi*

pokračování

původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že „Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkontrolovat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přijatelnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřijatelné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“ Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: „Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřijatelnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadatelem se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“

[10] Krajský soud správně identifikoval předmět řízení jako otázku, zda stěžovatel uvedl nebo zda se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které by zároveň svědčily o možném pronásledování stěžovatele ve smyslu § 12 zákona o azylu či hrozbě vážné újmy podle § 14a tohoto zákona. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel nové skutečnosti neuvedl a tyto se ani neobjevily, již nebyl povinen posuzovat, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu), neboť toto posouzení již provedl v rámci řízení o první žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu. Z porovnání obou stěžovatelových žádostí o udělení mezinárodní ochrany je přitom zřejmé, že tento ve své opakované žádosti uvedl naprosto stejné důvody jejího podání, jaké uvedl již předchozím správním řízením, tedy dlouhodobý pobyt mimo území Ruské federace, absenci občanství a obavu z uvěznění kvůli dezerci z armády a obecně uvedl, že se situace v zemi původu rychle mění. Z písemných informací, které jsou součástí správního spisu, nevyplývá, že by v Ruské federaci došlo v mezidobí k zásadní negativní změně politické či bezpečnostní situace, která by vyžadovala opětovné meritorní posouzení žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tedy nepochybil, pokud jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřijatelnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

[11] Žalovaný neměl důvod ani posoudit opakovanou žádost stěžovatele jako přípustnou z důvodů hodných zvláštního zřetele (§ 11a odst. 4 zákona o azylu). Takové důvody by totiž musely vyplývat primárně z tvrzení stěžovatele. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu lze stejně jako v řadě jiných řízení rozlišovat dvě základní povinnosti doprovázené dvěma břemeny (tvrzení a důkazní). „Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunes břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86). Jelikož však z tvrzení stěžovatele nevyplývaly žádné okolnosti, které by alespoň vzdáleně „důvody hodné zvláštního zřetele“

připomínaly, a postup podle § 11a odst. 4 zákona o azylu tedy zjevně nepřipadal v úvahu, nelze žalovanému vytýkat, že se jím v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně nezabýval.

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu